

zocht: Waar en door wie werd het verteld? (Witteryck zelf gaf daarover weinig of geen inlichtingen). Onder welk type behoort het geschikt te worden? Waar elders vindt men hetzelfde of een gelijkaardig thema? Welke varianten ervan werden in het Vlaamsche land opgeteekend? De methodisch samengebrachte aantekeningen stellen aldus ieder vertelsel in het licht van de vergelijkende folklore. Streng wetenschappelijk werk, dat zich echter zeer bescheiden voordoet en aan het mooie boek het ongerept en aantrekkelijk uitzicht van een "vertelselboek" laat.

Zijn *al* deze vertellingen door Witteryck *afgeluisterd*? H. S. heeft zich ook deze vraag gesteld en voor hij op een mogelijken invloed van de mannekenbladen, nl. voor de bekende sprookjes van Perrault en Grimm. Hij zou hier m. i. stellig verder mogen gaan. Veeleer dan de volksprentkunst is hier de sprookjesliteratuur zelf in het spel. Sommige sprookjes in Witteryck's bundel zijn kennelijk een vlotte navertelling van de literaire modellen uit Grimm (b. v. De Vier Muzikanten) en Perrault. Het zijn dus geen eigenlijke Westvlaamsche doch "klassieke" sprookjes in een Westvl. toon overgezet.

A. V.

MENGENMAREN

ST. SEBASTIAANSGLILDE TE WINGENE.

De vrije schuttersgilde van Sint-Sebastiaan werd te Wingene gesticht in 1534 door den heer Hugo van Gramez, een raadsheer van Keizer Karel, die tevens burgemeester van het Brugse Vrije was en het kasteel van Wingene bewoonde. Deze gilde bleef, met weinig onderbreking, in leven tot in en zelfs tot na de oorlogsjaren 1914-18.

Heer J. F[RAEYMAN] liet onlangs een pittig en gemoedelijk opstel verschijnen: " 'n Bladzijde uit de glorierijke geschiedenis van onze oude St. Sebastiaansgilde, — " ter eere van onzen Gouwkampioen, handboogschutter Emiel Anseeuw, op St. Sebastiaansdag 1946. " (8 bladzijden, gedrukt te Wingene). In 1827 (8 Juli) won de gilde van Wingene op een groot schuttersfeest te Oostkamp " de gouden massieve medaille van 't schoonste innecomen ". Een gelijktijdige brief van den gildereffier van Zedelgem beschrijft deze zegevierende intrede van de Wingenaars met een overvloed van bijzonderheden en een overtuigende geestdrift. Heer J. F. laat zijn kostelijk document spreken in een letterkundige omraming die getuigt van fijnen smaak en levendig historisch inzicht.

A. V.

TER STREEP.

In de "Mededeelingen uitgegeven door de Vlaamsche Toponymische Vereeniging te Leuven", xxi, 1945, geeft M. Gyselinck een belangwekkende philologische studie over Ter Streep, het kustgebied tusschen Oostende en Westende.

De oudste vorm van dezen naam is *Testerep*. K. de Flou zag daarin een waternaam die van den waterloop die van Lombartsijde naar Oostende liep, zou overgegaan zijn op deze kuststrook. M. G. bewijst nu dat de oorspronkelijke naam *tester + reep* is. *Reep* beduidt hier de jonggevormde kuststrook. *Tester* staat in verband met *Tessel*, *Testerland* en *Texuandri* en beteekent : linksch en verder westelijk.

Testerep, later vervormd tot *Ter Streep*, beteekent dus "westelijke kuststrook. „ J. D. S.

CAFÉ FLAMENCO.

Bekend is in Spanje, en vooral in Andalusië, het "Café flamenco „ : d. i. in de steden, b. v. Sevilla, Malaga en ook Madrid, de naam van een soort café-concert waar *flamencos* en *flamencas* met muziek, lied en dans optreden. Deze "artiesten „ zijn een soort *gitanos*, en dan nog eerder de "Marolliens „ onder dit loensche ras.

Flamenco d. i. "vlaamsch „... in Spaansche woordenboeken vond ik echter geen uitleg over den oorsprong van deze benaming. Is het misschien een dialectisch woord, dat met "vlaamsch „ niets te zien had en naderhand in "flamenco „ is overgegaan ? Of hoe anders moet flamenco = vlaamsch, in het "Café flamenco „ = een zigeuner-café, uitgelegd worden ?

E. N.

ROO BOUTEN.

In 1855 kocht pastoor Derache van Anzegem een "gemeen autoertapyt „ aan den directeur van de Weezen gezeid "roode bouten „ te Poperinge.

Roo-lijvekens te Gent, Roo-rokskens te Beernem, en nu Roo-bouten te Poperinge.

Wie weet er meer van die Roo-bouten en hun tapijtweverie ?

E. M.

HET JAARGETIJDJE VAN DE DOODSHOOFDEN.

Kan er iemand uitleg geven over het volgende :

In de "Livre des Fondations de l'Eglise Saint-Pierre à Ypres „ lees ik : "Maerte, den 1ⁿ, t'jaerghetijde van de dootshoofden t' S. Maertens. — September, den 1ⁿ, t'jaerghetyde van de dootshoofden. „ In de jaren 1700. M. C.

EEN ALLELUIA : EEN KERKROK ?

In de " Notitie van ontfang ende betaelingen gedaen door Cornelis Walwein voor de kerke van St. Maertens [te Ieper] in d'afwezentheid van alle de heeren kerkemeesters in 1794 „ lees ik :

" Veranderen van twee zwarte rokken in twee *alleluiaen* met vermaken van een ouden *alleluia*. „

Een " *alleluia* „ wat was dat voor een kleed? M. C.

DEN GROOTEN GAAPAARD GEVEN.

In den zomer van 1941 kwam ik voorbij het fel verwoeste Tetegem (onder Duinkerke). Een oude inwoner van de parochie vertelde mij zijn gevarenissen in de Meidagen 1940. Een obus die heel dicht was gevallen, had hem onder zijn huizeken bedolven. Hij was er met veel moeite uit gered geworden. " 't Scheelde nie' vele, Menheere, of 'k gink ik daar den *grooten gaapaard geven* „. (Dus : sterven, omkomen). L. D.

GOD WILLE DE ZIEL VAN
Z. E. PATER LEO BITTREMIEUX
overleden te Boma den 21 September 1946.

Al te vroeg is P. Leo Bittremieux ontvallen aan de missie van Mayumbe, waar hij omtrent veertig jaar werkzaam is geweest, en aan de Afrikaansche taalwetenschap. Hij was een bekende naam als « Voorzitter van de Commissie voor éénmaking der Kikongo-talen », als lid van het « International African Institute » te Londen. In de Bibliographie van zijn Congregatie (bl. 17-19 ; Brussel, 1939) steekt zijn werk over Kongo hoog uit, nevens datgene over China van een anderen medewerker van Biekorf, Prof. P. Jos. Mullie. P. Bittremieux heeft reeds in 1909 in Biekorf zijn studie over MAYOMBSCHE RAADSELS ingezet en is een trouw medewerker gebleven. Met zijn meesterwerk, het MAYOMBSCH IDIOTICON (1923-1927; 3 deelen samen ca. 1000 bl.), is hij meteens « de Kiliaen » en « den Deken De Bo » van zijn geliefd missiegebied geworden. B.

OPSTEL EN BEHEER :

A. VIAENE, Noordzandstraat, 63, Brugge.

Beschikrekening : 2335.37

Druk. Van Poelvoorde, Beenhouwersstraat, 39, Brugge